

Aika: 25.10.2017 klo 18:00 - 20:10

Paikka: Kaupunginhallituksen kokoushuone

---

## LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

| §   | Otsikko                                                                                                                           | Sivu |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 238 | Kokouksen järjestäytyminen                                                                                                        | 3    |
| 239 | Valiokuntien ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)                                                | 4    |
| 240 | Tuloveroprosentin määrittäminen vuodelle 2018                                                                                     | 5    |
| 241 | Kiinteistöveroprosenttien määrittäminen vuodelle 2018                                                                             | 6    |
| 242 | Henkilöstösuunnitelmaan liittyvät muutokset vuoden 2018 talousarvioon                                                             | 8    |
| 243 | Vuoden 2018 talousarvioehdotus ja vuosien 2018–2020 taloussuunnitelmaehdotus sekä vuosien 2018–2022 investointisuunnitelmaehdotus | 12   |
| 244 | Pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistyösopimuksen hyväksyminen ja edustajan nimeäminen yhteistyöryhmään                            | 17   |
| 245 | Edustajan nimeäminen Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) syysyhtymäkokoukseen 17.11.2017                       | 19   |
| 246 | Edustajan nimeäminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) syysyhtymäkokoukseen 21.11.2017                                | 20   |

---

---

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Läsnä:                                    | Rehn-Kivi Veronica<br>Rintamäki-Ovaska Tiina<br>Johansson Johan<br>Stolt Sofia<br>Pesonen Juha<br>Ant-Wuorinen Lauri<br>Artjoki Risto<br>Ala-Reinikka Tapani<br>Berg Finn<br>Stenberg Stefan<br>Masar Christoffer<br>Söderström Camilla<br>Jahnsson Markus<br>Boström Mikael | puh.joht.<br>varapuh.joht.<br>j<br>j<br>j<br>j<br>j<br>KV:n pj<br>KV:n I vpj<br>KV:n II vpj<br>kj<br>hall.pääll.<br>tied.siht.<br>talousjoht. |
| Allekirjoitukset                          | Veronica Rehn-Kivi<br>puheenjohtaja<br>Hyväksytty sähköpostitse<br>30.10.2017                                                                                                                                                                                                | Camilla Söderström<br>sihteeri                                                                                                                |
| Käsitellyt asiat                          | 238 - 246                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                               |
| Pöytäkirja tarkastettu                    |                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                               |
| Allekirjoitukset                          | Lauri Ant-Wuorinen<br>Tarkastettu sähköpostitse<br>31.10.2017                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                               |
| Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville | Kauniaisten kaupungin kotisivuilla 01.11.2017                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                               |
| Todistaa                                  | Karola Nyman<br>ilmoitustaulun hoitaja                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                               |

---

---

Kaupunginhallitus

§ 238

25.10.2017

---

Kokouksen järjestäytyminen

KH 25.10.2017 § 238

KH

- toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- valitsee pöytäkirjantarkastajan.

Päätös:

KH

- totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
  - valitsi jäsen Lauri Ant-Wuorisen pöytäkirjantarkastajaksi.
-

---

Kaupunginhallitus

§ 239

25.10.2017

---

Valiokuntien ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)

KH 25.10.2017 § 239

Kaupunginhallitukselle on lähetetty edellisen kokouksen jälkeen valiokuntien ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja päätöksistä, jotka voidaan kuntalain 92 §:n mukaan ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäviksi. Otsikkoluettelo on esityslistan **oheismateriaalina**.

KJ:

KH merkitsee tiedokseen valiokuntien ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätökset ja päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

---

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 220 | 23.10.2017 |
| Kaupunginhallitus | § 240 | 25.10.2017 |

---

Tuloveroprosentin määrittäminen vuodelle 2018

911/02.03.01/2014

KH 23.10.2017 § 220

Lisätiedot:  
talousjohtaja Mikael Boström, puh. 050 377 1228  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Vuoden 2018 tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit on ilmoitettava verohallitukselle viimeistään marraskuun 17. päivänä 2017. Tuloveroprosentti esitetään vahvistettavaksi saman suuruisena kuin vuonna 2017.

Vuoden 2018 talousarvioehdotus sekä talousarvion suunnitelmavuodet 2018–2019 on valmisteltu tuloveroprosentin (17,0) pohjalta. Valmistelupohjana on täten vuoden 2017 voimassa oleva tuloverotaso.

Vuoden 2018 talousarvion verotuloarvion apuna on käytetty Suomen Kuntaliiton lokakuussa päivitetty verotulojen ennustekehikko. Ennuste on tehty huomioiden vuoden 2018 veroperustemuutokset oletetun väestökasvun ja ansiotulojen ennusteet.

KJ:

KH päättää esittää, että KV vahvistaa vuoden 2018 tuloveroprosentiksi 17,0 %.

.....

Puheenjohtajan ehdotus asian jättämisestä pöydälle 25.10.2017 pidettävään kokoukseen, hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle.

KH 25.10.2017 § 240

KJ:

KH päättää esittää, että KV vahvistaa vuoden 2018 tuloveroprosentiksi 17,0 %.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

---

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 221 | 23.10.2017 |
| Kaupunginhallitus | § 241 | 25.10.2017 |

---

Kiinteistöveroprosenttien määrääminen vuodelle 2018

912/02.03.01/2014

KH 23.10.2017 § 221

Lisätiedot:  
talousjohtaja Mikael Boström, puh. 050 377 1228  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Vuodelle 2018 hallitus on linjannut, että yleisen kiinteistöveroprosentin ja muun kuin vakituisen asuinrakennuksen ala- ja ylärajoja korotetaan. Yleisen kiinteistöveron osalta alaraja tulee jatkossa olemaan 1,03 % kun se nyt on 0,93 %. Tämän seurauksena pääkaupunkiseudun kuntien rakentamattoman rakennusmaan veroprosentiksi tulee määrätä vähintään 4,03 % (veroprosentti, pitää olla vähintään 3,0 prosenttiyksikköä yleistä kiinteistöveroprosenttia korkeampi). Kauniainen kuuluu näihin kuntiin.

Muutokset on tarkoitus saattaa voimaan ennen kuin kuntien tulee ilmoittaa veroprosenttinsa Verohallinnolle.

Vuodelle 2019 esitetään muutoksia asuinrakennusten ala- ja ylärajoihin. Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin osalta uusi alarajan on 0,45 kun se nyt on 0,41.

Uusimman 17.10. tulleen tiedon mukaan, hallitus on päättänyt perua suunnitellut kiinteistöverojen alarajojen korotukset. Kiinteistöveroprosentit esitetään vahvistettavaksi lain salliman pienimmän prosentin mukaisena.

KJ:

KH päättää esittää, että KV määrää vuoden 2018 kiinteistöveroprosentit vahvistettavaksi lain salliman pienimmän prosentin mukaisena seuraavasti:

- Yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 %
- Vakituinen asuinrakennus 0,41 %
- Muut asuinrakennukset 0,93 %
- Rakentamaton rakennuspaikka 3,93 %
- Yleishyödylliset yhteisöt 0,93 %

.....

Puheenjohtajan ehdotus asian jättämisestä pöydälle 25.10.2017 pidettävään kokoukseen, hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle.

KH 25.10.2017 § 241

KJ:

KH päättää esittää, että KV määrää vuoden 2018 kiinteistöveroprosentit vahvistettavaksi lain salliman pienimmän prosentin mukaisena seuraavasti:

---

---

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 221 | 23.10.2017 |
| Kaupunginhallitus | § 241 | 25.10.2017 |

---

- Yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 %
- Vakituinen asuinrakennus 0,41 %
- Muut asuinrakennukset 0,93 %
- Rakentamaton rakennuspaikka 3,93 %
- Yleishyödylliset yhteisöt 0,93 %

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 222 | 23.10.2017 |
| Kaupunginhallitus | § 242 | 25.10.2017 |

---

Henkilöstösuunnitelmaan liittyvät muutokset vuoden 2018 talousarvioon

335/01.00.02/2014

KH 23.10.2017 § 222

Lisätiedot:  
henkilöstöpäällikkö Päivi Hytönen, puh. 050 594 1549  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Henkilöstösuunnitelma laaditaan osana talousarviota; uusien vakanssien perustaminen, nimikkeen muutokset ja vakanssien lakkauttamiset sekä uusien vakanssien kelpoisuusehtojen vahvistaminen.

Kaupungin hallintosäännön 30 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää virkojen ja työsopimussuhteisten tehtävien perustamisesta ja lakkauttamisesta, pois lukien kaupunginjohtajan ja toimialajohtajan virat. Perustamisen yhteydessä vahvistetaan vaadittava kelpoisuus ja kielitaito.

Henkilökunnan kielitaitovaatimukset määritellään Kauniaisten kaupungin hallintosäännön 47 §:n mukaan.

Toimialat esittävät seuraavia uusia tehtäviä/virkoja perustettavaksi vuonna 2018. Samalla myös esitetään joidenkin vakanssien lakkauttamista. Perustelut tehtävien tai virkojen perustamiselle ja lakkauttamiselle sisältyvät talousarviokirjan henkilöstösuunnitelmaan (Henkilöstö-osa). Perustelut löytyvät **oheismateriaalina**. Henkilöstösuunnitelma sisältää kaikki kaupungin tehtävät ja vakanssit taulukkomuodossa.

Muutokset sisällytetään talousarvioesityksen yhteydessä olevaan henkilöstösuunnitelmaan. Alla esitetään uudet tehtävät/virat, niiden kelpoisuusehdot ja kustannus/lisäkustannus vuositasona.

| nimike                          | kelpoisuusehto                 | kustannusvaikutus/v           |
|---------------------------------|--------------------------------|-------------------------------|
| <i>Yleishallinto</i>            |                                |                               |
| A) Kokki                        | soveltuva alan koulutus        | 35 000 €                      |
| B) Ruokapalvelutyöntekijä       | soveltuva alan koulutus        | 32 000 €                      |
| <i>Sosiaali-ja terveystoimi</i> |                                |                               |
| C) Hallintoassistentti          | soveltuva korkeakoulututkinto  | 17 000 €                      |
| D) Lähihoitaja (16)             | asetuksen mukainen tutkinto    | 535 000 €                     |
| E) Erityissosiaaliohjaaja       | ylempi AMK-tutkinto            | 5 000 €                       |
| F) Palvelusuunnittelija         | soveltuva korkeakoulututkinto  | 63 000 € (Apotti maksaa 40 %) |
| G) Aulaemäntä                   | soveltuva koulutus             | 3 000 €                       |
| <i>Yhdyskuntatoimi</i>          |                                |                               |
| H) Projekti-insinööri           | rakennusalan insinööritutkinto | 60 000 €                      |
| I) Johtava rakennustarkastaja   | soveltuva korkeakoulututkinto  | 3 000 €                       |

---

---

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 222 | 23.10.2017 |
| Kaupunginhallitus | § 242 | 25.10.2017 |

---

*Sivistystoimi*

|    |                                 |                               |                    |
|----|---------------------------------|-------------------------------|--------------------|
| J) | Hallintoassistentti             | soveltuva korkeakoulututkinto | säästö 50 000      |
| K) | Suomi toisena kielenä-opettaja* | opettajan kelpoisuus          | valtionavustus     |
| L) | Henkilökohtainen avustaja (3)   | -                             | valtionavustus     |
| M) | Etsivä nuorisotyöntekijä        | nuorisoalan tutkinto          | kustannusneutraali |

\* määräaikainen

Seuraavat tehtävät tai virat lakkautetaan:

- Sosiaali- ja terveystoimi: kanslistin tehtävä ja toimistonhoitajan (0,5) tehtävä, sosiaaliohjaajan tehtävä, määräaikainen projektipäällikön tehtävä, laitoshuoltajan ja ruokapalvelunhoitajan tehtävä
- Yhdyskuntatoimi: rakennustarkastajan virka
- Sivistystoimi: toimistosihteeri 0,5 tehtävä, koulusihteeri 2 tehtävää

KJ:

KH perustaa seuraavat uudet tehtävät/virat ja vahvistaa niille kelpoisuusehdot:

| nimike                           |                                 | kelpoisuusehto                 |
|----------------------------------|---------------------------------|--------------------------------|
| <i>Yleishallinto</i>             |                                 |                                |
| A)                               | Kokki                           | soveltuva alan koulutus        |
| B)                               | Ruokapalvelutyöntekijä          | soveltuva alan koulutus        |
| <i>Sosiaali- ja terveystoimi</i> |                                 |                                |
| C)                               | Hallintoassistentti             | soveltuva korkeakoulututkinto  |
| D)                               | Lähihoitaja (16)                | asetuksen mukainen tutkinto    |
| E)                               | Erityissosiaaliohjaaja          | ylempi AMK-tutkinto            |
| F)                               | Palvelusuunnittelija            | soveltuva korkeakoulututkinto  |
| G)                               | Aulaemäntä                      | soveltuva koulutus             |
| <i>Yhdyskuntatoimi</i>           |                                 |                                |
| H)                               | Projekti-insinööri              | rakennusalan insinööritutkinto |
| I)                               | Johtava rakennustarkastaja      | soveltuva korkeakoulututkinto  |
| <i>Sivistystoimi</i>             |                                 |                                |
| J)                               | Hallintoassistentti             | soveltuva korkeakoulututkinto  |
| K)                               | Suomi toisena kielenä-opettaja* | opettajan kelpoisuus           |
| L)                               | Henkilökohtainen avustaja (3)   | -                              |
| M)                               | Etsivä nuorisotyöntekijä        | nuorisoalan tutkinto           |

\* määräaikainen

Lisäksi KH päättää lakkauttaa seuraavat tehtävät tai virat:

- Sosiaali- ja terveystoimi: kanslistin tehtävä ja toimistonhoitajan (0,5) tehtävä, sosiaaliohjaajan tehtävä, määräaikainen projektipäällikön tehtävä, laitoshuoltajan ja ruokapalvelunhoitajan tehtävä
-

---

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 222 | 23.10.2017 |
| Kaupunginhallitus | § 242 | 25.10.2017 |

---

- Yhdyskuntatoimi: rakennustarkastajan virka
- Sivistystoimi: toimistosihteeri 0,5 tehtävä, koulusihteeri 2 tehtävää

Edellä mainitut muutokset sisällytetään talousarvioesityksen yhteydessä olevaan henkilöstösuunnitelmaan.

.....

Puheenjohtajan ehdotus asian jättämisestä pöydälle 25.10.2017 pidettävään kokoukseen, hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle.

KH 25.10.2017 § 242

Maanantain 23.10.2017 esityslistalta oli epähuomiossa jäänyt mainitsematta 0,5 palvelusihteerin ja lähihoitajan vakanssit (alla H ja I). Ne sisältyvät talousarviokirjan henkilöstösuunnitelmaan ja määrärahoihin. Em. tehtävien perustelut ovat seuraavat:

Lähihoitajan toimessa on kyse matalan kynnyksen perhetyön palvelusta lapsiperheiden parissa. Tehtävä sisältää myös maahanmuuttajien palvelut. Tämä vakanssi on ollut määräaikainen 2016–2017.

Palvelusihteerin 0,5 vakanssilisäys on olemassa olevan 0,5 toimistosihteerin vakanssin lisäksi. Tammikummun lakkauttamisen yhteydessä lakkautettiin yksi toimistosihteerin vakanssi. Nettovaikutus näissä on siis -0,5. Palvelusihteeri hoitaa Villa Bredan ja vanhuspalveluiden laskutusta sekä muita toimistotehtäviä.

KJ:

KH perustaa seuraavat uudet tehtävät/virat ja vahvistaa niille kelpoisuusehdot:

| nimike                          | kelpoisuusehto                |
|---------------------------------|-------------------------------|
| <i>Yleishallinto</i>            |                               |
| A) Kokki                        | soveltuva alan koulutus       |
| B) Ruokapalvelutyöntekijä       | soveltuva alan koulutus       |
| <i>Sosiaali-ja terveystoimi</i> |                               |
| C) Hallintoassistentti          | soveltuva korkeakoulututkinto |
| D) Lähihoitaja (16)             | asetuksen mukainen tutkinto   |
| E) Erityissosiaaliohjaaja       | ylempi AMK-tutkinto           |
| F) Palvelusuunnittelija         | soveltuva korkeakoulututkinto |
| G) Aulaemäntä                   | soveltuva koulutus            |
| H) Palvelusihteeri 0,5          | soveltuva koulutus            |
| I) Lähihoitaja                  | asetuksen mukainen tutkinto   |

---

---

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 222 | 23.10.2017 |
| Kaupunginhallitus | § 242 | 25.10.2017 |

---

*Yhdyskuntatoimi*

- |    |                            |                                |
|----|----------------------------|--------------------------------|
| J) | Projekti-insinööri         | rakennusalan insinööritutkinto |
| K) | Johtava rakennustarkastaja | soveltuva korkeakoulututkinto  |

*Sivistystoimi*

- |    |                                 |                               |
|----|---------------------------------|-------------------------------|
| L) | Hallintoassistentti             | soveltuva korkeakoulututkinto |
| M) | Suomi toisena kielenä-opettaja* | opettajan kelpoisuus          |
| N) | Henkilökohtainen avustaja (3)   | -                             |
| O) | Etsivä nuorisotyöntekijä        | nuorisoalan tutkinto          |

\* määräaikainen

Lisäksi KH päättää lakkauttaa seuraavat tehtävät tai virat:

- Sosiaali- ja terveystoimi: kanslistin tehtävä ja toimistonhoitajan (0,5) tehtävä, sosiaaliohjaajan tehtävä, määräaikainen projektipäällikön tehtävä, laitoshuoltajan ja ruokapalvelunhoitajan tehtävä
- Yhdyskuntatoimi: rakennustarkastajan virka
- Sivistystoimi: toimistosihteeri 0,5 tehtävä, koulusihteeri 2 tehtävää

Edellä mainitut muutokset sisällytetään talousarvioesityksen yhteydessä olevaan henkilöstösuunnitelmaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

---

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 223 | 23.10.2017 |
| Kaupunginhallitus | § 243 | 25.10.2017 |

---

Vuoden 2018 talousarvioehdotus ja vuosien 2018–2020 taloussuunnitelmaehdotus sekä vuosien 2018–2022 investointisuunnitelmaehdotus

77/02.02.00/2017

KH 23.10.2017 § 223

Lisätiedot:

talousjohtaja Mikael Boström, puh. 050 377 1228  
kaupunginjohtaja Christoffer Masar, puh. 050 411 0163  
taloussuunnittelija Tuija Vappula, puh. 050 567 5623  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Samanaikaisesti valtuuston on hyväksyttävä vähintään kolmea vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarvio on samalla suunnittelukauden ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelusta vastaa kaupunginhallitus. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä tulee myös hyväksyä kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Talouden tasapainottamisohjelma on käsitelty KH:ssa (1.3.2017 § 22) ja yksimielisesti hyväksytty valtuustossa 13.3.2017, jolloin valtuusto päätti, että tasapainoisen talouden saavuttamiseksi tulee vuodelle 2018 asettaa seuraavat talouden hoitoa koskevat raja-arvot ja määräykset, joita tulee noudattaa talousarvion laadinnassa:

- Vuoden 2018 toimintakate saa olla enintään -61,0 miljoonaa euroa.
- Toimintakatteella tarkoitetaan tässä yhteydessä sekä ulkoisten että sisäisten toimintatuottojen ja -kulujen katetta. Toimintakate ei sisällä käyttöomaisuuden myyntivoittoja.
- Toimintakatteen jako toimielimille tapahtuu kaupunginhallituksen vuosittain vahvistamien talousarvion ja -suunnitelman laadintaohjeen kautta valtuuston vahvistaman tasapainottamisohjelman puitteissa.
- Vuosikatteen on oltava positiivinen.
- Tasapainottamistoimenpiteet toteutetaan ilman henkilöstön irtisanomisia tai lomautuksia.
- Vuoden 2018 kunnallisveroaste säilytetään 17,00 ja kiinteistöveroihin tehdään ainoastaan mahdolliset laissa säädettyjen kiinteistöverojen alarajojen noston edellyttämät muutokset.

Kaupunginhallitus antoi 3.5.2017 lautakunnille talousarvion laadintaohjeet joissa linjattiin taloussuunnitelman valmistelua seuraavasti:

- Toimialat laativat talousarvion valmistelun yhteydessä henkilöstömitoituksen kehitystä koskevan arvion (henkilöstösuunnitelman) suunnittelu-kaudelle ml. mahdollisten eläköitymisten vaikutukset mitoitukseen.
-

---

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 223 | 23.10.2017 |
| Kaupunginhallitus | § 243 | 25.10.2017 |

---

Kaupungin toiminnot tulee järjestää siten, että kaupungin henkilöstön kokonaislukumäärä ei kasva 2018–2020, ellei voida osoittaa, että palvelutarve edellyttää sitä.

- Taloussuunnitelman yhteydessä laaditaan investointiohjelma vuosille 2018–2022. Investointiohjelmaa tullaan tarkastelemaan erikseen.
- Käyttötalouden osalta on laadittu toimialakohtaiset kehykset.
- Kehysvalmistelun lähtökohtana on käytetty vuoden 2017 talousarviota. Toimialojen suurimmat muutokset on huomioitu kehysvalmistelussa. Lisäksi on huomioitu kuntien arvioidut kustannustason muutokset 1,3 % vuonna 2018 sekä kaupungin strategian mukaisen toimialojen 1,5 %:n tehostaminen. Lopullinen kehys on rakentunut siten, että sillä saavutetaan valtuuston 13.3.2017 päättämän tasapainottamisohjelman toimintakatetta koskeva raja-arvo -61,0 miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 suurin muutos on Villa Bredan valmistuminen. Sosiaali- ja terveystoimen sisäinen vuokrameno nousee 1,44 miljoonaa euroa ja yhdyskuntatoimen sisäinen vuokratulo nousee vastaavasti. Lisäksi yhdyskuntatoimen ulkoiset menot nousevat 176 000 euroa Villa Bredan myötä. Villa Bredan valmistuminen tarkoittaa samalla kaupungin henkilöstömäärän nousua vanhuspalveluissa (13,5 vakanssia) sekä ruokapalveluissa (2 vakanssia). Nämä henkilöstölisäykset liittyvät siihen, että kaupungin omien palveluiden piiriin on tulossa suuri joukko senioreita, jotka tällä hetkellä ovat ostopalveluiden piirissä. Lisäys on suora seuraus kaupunginvaltuuston päätöksestä toteuttaa Villa Breda peruskorjaus- ja laajennusinvestointi.

Toinen merkittävä muutos on Kasavuoren koulu. Investoinnin valmistumisen myötä sivistystoimen sisäiset vuokramenot nousevat 282 000 euroa ja yhdyskuntatoimen vuokratulot vastaavasti.

Lautakunnat ovat hyväksyneet talousarvioesityksensä syksyn aikana.

Talousarvioehdotuksen toimintatulot ovat pienentyneet merkittävästi verrattuna vuoteen 2016 johtuen maanomaisuuden luovutustulojen vähenemisestä. Vuonna 2016 maaomaisuuden luovutustuloa oli 9 milj. euroa ja vuonna 2017 on arvioitu saatavan yhteensä enää 1,4 milj. euroa ja vuonna 2018 noin 3,3 milj.

Kaupungin ulkoiset toimintamenot kasvavat vuonna 2018 yli 2,2 milj. euroa verrattuna siihen mitä toisessa osavuosisikatsauksessa on ennustettu vuodelle 2017. Toimintamenot kasvavat melkein 3 milj. verrattuna vuoden 2016 tilinpäätökseen. Maanomaisuuden luovutustulojen vähenemisestä ja toimintamenojen kasvusta johtuen talousarvioehdotuksen toimintakate heikkenee selvästi niin verrattuna vuoden 2016 tilinpäätökseen kuin vuoden 2017 ennusteeseen. Toimintakate ilman maanmyyntituloja on noin -61,8 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että talousarvio ei täysin saavuta tasapainottamisohjelman asettamaa raja-arvoa toimintakatteelle ilman maanmyyntituloja, joka on -61,0 miljoonaa euroa.

Ennusteiden ja ennakkotietojen perusteella verotulot nousevat merkittä-

---

---

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 223 | 23.10.2017 |
| Kaupunginhallitus | § 243 | 25.10.2017 |

---

västi vuonna 2017 ja jatkavat nousuaan, mutta maltillisemmin, vuonna 2018. Valtionosuudet muuttuivat negatiiviseksi tänä vuonna ainoana kuntana Suomessa. Valtionosuudet pienenevät edelleen merkittävästi vuonna 2017.

Vuosikate alittaa yllä mainittujen syiden takia suunnitelmapoistojen tason. Suunnitelmapoistojen noustessa merkittävästi Villa Bredan valmistumisen myötä tilikauden tulos on alijäämäinen, -0,3 milj. euroa ja jopa -4,1 milj. euroa ilman maanmyyntivoittoja ja maankäyttösopimuskorvauksia.

Investointimenot suunnittelukaudella 2018–2022 ovat 22 miljoonaa euroa. Kauden merkittävien talonrakennushanke on Mäntymäen koulu (3,5 milj. euroa vuosina 2016–2018). Merkittäviä muita investointihankkeita ovat Keskustan infrastruktuuri (2,5 milj. euroa vuosina 2016–2018). Vuonna 2018 toteutettavat investointimenot ovat 10,5 milj. euroa.

Suunnittelukauden investointimenot voidaan osin toteuttaa tulorahoituksella maaomaisuuden myyntivoitot mukaan lukien. Osa investoinneista joudutaan kuitenkin rahoittamaan velkarahalla. Rahoituslaskelman mukaan kaupungin lainamäärä on 8 milj. euroa vuoden 2018 lopussa.

Yllä olevissa luvuissa ei ole vielä huomioitu maan hallituksen päätöstä peruuttaa kiinteistöverojen alarajoihin suunniteltuja korotuksia.

Talousarvioehdotus jaetaan **oheismateriaalina** KH:n jäsenille ja se on luettavissa sähköisesti osoitteessa <http://www.kauniainen.fi/files/13278/TA2018.pdf>.

KJ:

KH päättää esittää, että KV hyväksyy talousarvion vuodelle 2018, taloussuunnitelman vuosille 2018–2020 sekä vuosien 2018–2022 investointisuunnitelman.

.....

Kaupunginjohtaja selosti talousarvioehdotusta ja sen valmistelua yleisesti.

Toimialajohtajat esittelivät vuorollaan keskeisiä muutoksia, tavoitteita ja haasteita toimialojen budjettiesityksissä.

KH kävi yleiskeskustelua ja päätti puheenjohtajan ehdotuksesta asian jättämisestä pöydälle 25.10.2017 pidettävään kokoukseen.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle.

KH 25.10.2017 § 243

KJ:

KH päättää esittää, että KV hyväksyy talousarvion vuodelle 2018, taloussuunnitelman vuosille 2018–2020 sekä vuosien 2018–2022 investointisuunnitelman.

.....

---

---

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 223 | 23.10.2017 |
| Kaupunginhallitus | § 243 | 25.10.2017 |

---

Merkittiin, että KH:lle oli jaettu 23.10.2017 käsittelyn jälkeen tehtyjä muutoksia ja korjauksia.

Esittelijä muutti talousarvioehdotuksen alla mainitut kohdat kuulumaan seuraavasti:

## **KÄYTTÖTALOUS**

### **YHDYSKUNTATOIMI**

*Talous, sivu 57*

Investoinnit: poistetaan lause ”Ruotsinkielisen koulukeskuksen H-osan fyysikka- ja kemianluokkien varustelu ajanmukaistetaan vuonna 2018.”

### **SIVISTYSTOIMI**

*Suomenkielinen opetus, talous, sivu 81*

Toiseksi viimeinen ranskalainen viiva, ”Lukion toteutuvien kurssien määrästä vähennetään n. 15 kurssia”, lisätään ”lukuvuonna 2017-2018” lauseen loppuun.

Käsittelyn aikana KH teki seuraavat muutokset:

## **KÄYTTÖTALOUS**

### **YLEISHALLINTO**

*Rahatoimisto, sivu 26*

Jäsen Pesonen ehdotti jäsen Johanssonin kannattamana, että ns. digirahan määrärahaa nostetaan 25 000 eurosta 40 000 euroon.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

### **SIVISTYSTOIMI**

*Varhaiskasvatus, talous, sivu 78*

Jäsen Stolt ehdotti jäsen Pesosen kannattamana, että viimeinen ranskalainen viiva kuuluisi: ”Yli 3-vuotiaiden lasten ryhmissä ryhmäkokoa pienennetään suhdelukuun 1:7.”.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

*Suomenkielinen opetus, toiminta, sivu 80*

Jäsen Ant-Wuorinen ehdotti jäsen Johanssonin kannattamana seuraavaa lisäystä ensimmäiseen vuoden 2018 toiminnan painopisteeseen:

---

---

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 223 | 23.10.2017 |
| Kaupunginhallitus | § 243 | 25.10.2017 |

---

- Oppimisympäristöjen kehittäminen "uuden OPS:n hengessä siten, että nopeutetaan tilojen muutoksia nykyaikaisiksi oppimisympäristöiksi perusopetuksessa".

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Varapj. Rintamäki-Ovaska ehdotti jäsen Ant-Wuorisen kannattamana, että uudeksi painopisteeksi vuodelle 2018 lisätään seuraava lause:

- Selvitetään yhteisen rehtorin vakanssin perustamista Mäntymäen ja Kasavuoren kouluihin peruskoulutasolle.

Suoritetussa äänestyksessä, jossa selvityksen tekemättä jättämistä koskevaa pohjaehdotusta kannattavat äänestivät "jaa" ja varapj. Rintamäki-Ovaskan ehdotusta kannattavat äänestivät "ei", varapj. Rintamäki-Ovaskan ehdotus voitti äänin 6–1 (Pesonen).

## INVESTOINNIT

*Irtain omaisuus, sivu 127*

Jäsen Ant-Wuorinen ehdotti jäsen Johanssonin kannattamana, että vuodelle 2018 lisätään uusi hanke, "Oppimisympäristöjen kehitys" ja määräraha 45 000 euroa per koulutoimi, yhteensä 90 000 euroa. Perustelut: Oppimisympäristöjen kehittäminen uuden OPS:n hengessä siten, että nopeutetaan tilojen muutoksia nykyaikaisiksi oppimisympäristöiksi perusopetuksessa.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

## TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA

Tulos- ja rahoituslaskelma hyväksyttiin edellä selostetuista muutoksista aiheutuvin korjauksin.

Lisäksi KH antoi valmistelulle tehtäväksi päivittää käyttötalousosan tekstit ja investointiosan perustelutekstit vastaamaan tehtyjä päätöksiä ja tehdä muita teknisluonteisia ja kielellisiä korjauksia.

Päätös:

KH päätti edellä selostetuista muutoksista korjattuna esittää, että KV hyväksyy vuoden 2018 talousarvion, taloussuunnitelman vuosille 2018–2021 sekä vuosien 2018–2022 investointisuunnitelman.

---

---

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 230 | 23.10.2017 |
| Kaupunginhallitus | § 244 | 25.10.2017 |

---

Pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistyösopimuksen hyväksyminen ja edustajan nimeäminen yhteistyöryhmään

307/00.04.01/2017, 6/00.04.01/2015

KH 23.10.2017 § 230

Lisätiedot:

kaupunginsihteeri Gun Söderlund, puh. 050 370 8238  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien sopimuspohjainen yhteistyö käynnistyi vuonna 2004. Tuolloin kaupunginvaltuustojen päätöksin perustettiin pääkaupunkiseudun neuvottelukunta ja kaupunginhallitukset hyväksyivät yhteistyöasiakirjan, joka on ollut sopimuspohjaisen yhteistyön perustana. Yhteistyötä tiivistettiin ja laajennettiin kunta- ja palvelurakennemuutoshankkeen (Paras-hanke) myötä kaupunginvaltuustojen vuonna 2006 hyväksymällä yhteistyösopimuksella. Sitten sopimus on korvattu vuosille 2009–2012 ja 2013–2016 hyväksytyillä yhteistyösopimuksilla.

Nyt käsiteltävänä olevaa sopimusta on valmisteltu yhteistyössä pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien kesken ja sovittu (11.10.2017) saatettavaksi kaupunkien hyväksyttäväksi.

Pääkaupunkiseudun kaupunkien, Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan, yhteistyösopimuksen päämääränä on edistää kaupunkien välistä strategisen tason vuoropuhelua ja operatiivisen tason yhteistyötä. Sopimuksella ei siirretä päätöstoimivaltaa yhteisille toimielimille, vaan yhteistyön edellyttämät kaupunkien sitovat päätökset tehdään kunkin kaupungin omien määräysten mukaisesti.

Sopimuksen tavoitteena on erityisesti parantaa pääkaupunkiseudun kansainvälistä kilpailukykyä, kehittää Helsingin seudun yhteistyötä ja metropolipolitiikkaa sekä yhteistä kansallisen tason edunvalvontaa, edistää kaupunkien välistä yhteistyötä maankäytön, asumisen ja liikenteen kysymyksissä sekä parantaa ja tehostaa yhdessä kaupunkien palveluita ja yhteisten yhteisöjen omistajaohjauksen koordinaatiota.

Pääkaupunkiseudun keskeisiä yhteistyökysymyksiä käsitellään pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmässä, joka koostuu Helsingin pormestarista ja kansliapäälliköstä, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupunginjohtajista sekä neljästä Helsingin, kolmesta Espoon, kolmesta Vantaan ja yhdestä Kauniaisten kaupunginhallituksen nimeämästä luottamushenkilöstä. Yhteistyöryhmä korvaa edellisen sopimuksen perusteella toimineet yhteistyöryhmät, eli pääkaupunginseudun neuvottelukunnan ja koordinaatioryhmän.

Yhteistyön strategisesta ja operatiivisesta koordinaatiosta vastaavat pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajat. Toimialakohtaista pääkaupunkiseudun operatiivisen tason yhteistyötä varten perustetaan tarvittava määrä pääkaupunkiseudun työryhmiä, joissa kaupunkien edustavat pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien nimeämät kaupunkien edustajat.

---

---

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 230 | 23.10.2017 |
| Kaupunginhallitus | § 244 | 25.10.2017 |

---

Yhteistoiminnasta henkilöstön kanssa huolehditaan kaupunkikohtaisesti kaupunkien yhteistoimintasopimusten mukaisesti. Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajat kutsuvat lisäksi tarvittaessa koolle kaupunkityöntantajien ja henkilöstöjärjestöjen yhteisen seurantaryhmän.

**Liitteenä** oleva sopimus on voimassa vuoden 2021 loppuun, ellei sopimusta uusita sitä ennen.

Saatujen tietojen mukaan Espoon ja Vantaan kaupunginhallitukset käsittelevät sopimusta kokouksissaan 23.10. ja Helsingin kaupunginhallitus 30.10.2017.

KJ:

KH päättää hyväksyä liitteenä olevan pääkaupunkiseudun yhteistyösopimuksen vuosille 2017–2021 ja nimeää edustajansa pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmään.

.....

Puheenjohtajan ehdotus asian jättämisestä pöydälle 25.10.2017 pidettävään kokoukseen, hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle.

KH 25.10.2017 § 244

KJ:

KH päättää hyväksyä liitteenä olevan pääkaupunkiseudun yhteistyösopimuksen vuosille 2017–2021 ja nimeää edustajansa pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmään.

.....

Jäsen Johanssonin ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

KH päätti hyväksyä liitteenä olevan pääkaupunkiseudun yhteistyösopimuksen vuosille 2017–2021 ja nimesi Veronica Rehn-Kiven edustajaksi pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmään.

---

---

Kaupunginhallitus

§ 245

25.10.2017

---

Edustajan nimeäminen Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) syysyhtymäkokoukseen 17.11.2017

551/00.04.01/2014

KH 25.10.2017 § 245

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) syysyhtymäkokous pidetään 17.11.2017 klo 10.00 Helsingissä, os. Opastinsilta 6 A.

Kokouksessa käsitellään mm. HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2018–2020 ja merkitään tiedoksi tarkastuslautakunnan hyväksymät si-donnaisuusilmoitukset.

Yhtymäkokouksen esityslista toimitetaan viikolla 43.

KJ:

KH nimeää kaupunginjohtajan tai hänen määräämänsä edustamaan kaupunkia Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän syysyhtymäkokouksessa 17.11.2017.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

---

Kaupunginhallitus

§ 246

25.10.2017

---

Edustajan nimeäminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) syysyhtymäkokoukseen 21.11.2017

542/00.04.01/2014

KH 25.10.2017 § 246

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) syysyhtymäkokous pidetään 21.11.2017 klo 11.00 Helsingissä, os. Opastinsilta 6 A.

Yhtymäkokouksessa käsitellään mm. HSL:n hallituksen selvitys yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen 2016 johdosta, talousarvion 2017 muuttaminen sitovan tulosarvion osalta, HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelma 2018–2020, HSL:n peruspääoman korottaminen Siuntion ja Tuusulan kuntayhtymään liittymisen johdosta sekä hallituksen kokoonpanon tarkistaminen 1.1.2018 alkaen.

Yhtymäkokouksen esityslista toimitetaan HSL:n hallituksen 24.10.2017 kokouksen jälkeen.

KJ:

KH nimeää kaupunginjohtajan tai hänen määräämänsä edustamaan kaupunkia Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän syysyhtymäkokouksessa 21.11.2017.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

## MUUTOKSENHAKUOHJEET

### Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kauniaisten kaupungin kirjaamosta (katso yhteystiedot oikaisuvaatimusohjeen alla).

### Muutoksenhakukiellot ja kieltojen perusteet

Kuntalain 136 §:n (410/2015) mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

**Pykälät: 238, 239, 240, 241, 242, 243**

Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

**Pykälät ja lakiviittaukset:**

### Oikaisuvaatimusohje

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi kuntalain 134 §:n 1 mom. (410/2015) mukaan tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

**Pykälät: 244, 245, 246**

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Työsopimussuhteeseen ottamisesta tai päättämisestä voidaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus vain jos perusteina ovat, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

#### Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja yhteystiedot:

|                         |                        |                        |
|-------------------------|------------------------|------------------------|
| Kaupunginhallitus       | Sähköposti:            | kirjaamo@kauniainen.fi |
| Kauniaisten kaupunki    | Puh.                   | 09 50561               |
| Kirjaamo                | Faksi:                 | 09 5056 535            |
| Kauniaistentie 10       | Kirjaamon aukioloaika: | klo 8.00–15.45         |
| PL 52, 02701 KAUNIAINEN |                        |                        |

#### Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

#### Oikaisuvaatimuksen sisältö ja muoto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava 1) päätös, johon haetaan oikaisua, 2) se, millaista oikaisua vaaditaan ja 3) millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

## Valitusosoitus

Alla mainittuihin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusperusteena ei voida käyttää sitä, että päätös on yksityisoikeudellisten säännösten vastainen. Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Muun lain nojalla tehdyn oikaisuvaatimuksen tai valituksen osalta muutoksenhakuoikeus määräytyy sen lain mukaan.

### Valitusviranomainen

Viranomainen, jolle valitus tehdään, ja yhteystiedot:

|                           |                        |                        |
|---------------------------|------------------------|------------------------|
| Helsingin hallinto-oikeus | Sähköposti:            | helsinki.hao@oikeus.fi |
| Tuomioistuimet-talo       | Puh.                   | 029 56 42000           |
| Kirjaamo                  | Faksi:                 | 029 56 42079           |
| Radanrakentajantie 5      | Kirjaamon aukioloaika: | klo 8.00–16.15         |
| 00520 HELSINKI            |                        |                        |

**Kunnallisvalitus, pykälät:** Valitusaika 30 päivää

**Hallintovalitus, pykälät:** Valitusaika päivää  
(katso erillinen muutoksenhakuohje)

Muu valitusviranomainen (katso erillinen muutoksenhakuohje)

**pykälät:** Valitusaika päivää

### Kunnallisvalitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava valitusviranomaisen kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Kunnallisvalituksen sisältö ja muoto

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot,
- päätös, johon haetaan muutosta,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan,
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta ja postiosoite.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

### Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun (1.1.2016: 250 euroa).